



Inhoudelijke verantwoording over het onderwijsproject 2022-2023

Hierbij ontvangt u het verslag van de Stichting Miski-onderwijs in Peru met de verantwoording van het project *“Onderwijs-pilotproject voor het ontwikkelen van een onderwijsmethode ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap, geïmplementeerd en gevalideerd op drie basisscholen in de regio Cusco”* over het jaar 2022 en 2023.

Op de eerste vijf pagina's wordt het project beschreven, de werkwijze en hoe het in het project gegaan is. Hierin staan al wat eerste beschrijvende resultaten. Op de zesde pagina begint de financiële verantwoording van het uitvoering van het project. Pagina 11 bevat het beleidsplan waarin de voorlopige resultaten per doelstelling aangegeven worden. Hierna volgt op pagina 14 een fotogalerij wat een mooie weergave geeft van het werk op elke school. Tenslotte kunt u op pagina 25 een uitgebreid verslag vinden van de uitkomst van de evaluatie die het project heeft afgenomen aan de leerkrachten. Veel plezier bij het lezen!

Het project werkt aan:

Het ontwerpen, implementeren, valideren en uitgeven van een onderwijsmethode met lessen voor de leerlingen en oriëntatie voor ouderbegeleiding met thema's ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap¹.

De resultaten van het project:

1. Competente/ opgeleide docenten in het werken met de overstijgende leerdoelen met hun leerlingen.
2. Competente/opgeleide docenten in het werken met dezelfde thema's met ouders, met het doel ze te sensibiliseren en concrete handvatten mee te geven in de opvoeding van hun kinderen.
3. Een onderwijsmethode, ontworpen, geïmplementeerd, gevalideerd en uitgegeven voor docenten die willen werken aan de overstijgende leerdoelen met leerlingen en ouders.



¹ De thema's waarmee gewerkt wordt aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap vallen onder de **overstijgende leerdoelen** van het nationale onderwijscurriculum van het Peruaanse Ministerie van Onderwijs.



De impact die het project beoogt te bereiken (op langere termijn): Peruaanse kinderen met meer zelfvertrouwen, die voor zichzelf opkomen, anderen respecteren en verantwoordelijkheid leren nemen voor hun (toekomstige) rol als burger in de maatschappij in thema's als ethiek, democratie, gelijkheid, discriminatie, multiculturaliteit en milieubewustzijn.

Doelgroep²:

N°	School-code	Naam v.d. school	Groepen	Aantal docenten	Aantal leerlingen	Aantal families
1	0235309	51501 Urpay S/N	3 t/m 8	6	73	32
2	0785071	50868 Fernando Tupac Amaru	3 t/m 8	40	919	648
	1529627	GAL School	Basis- en middelbaar onderwijs	25	387	280
	1575745	501448 San Isidro Labrador-Chacachimpa	3 t/m 8	6	100	53
TOTAAL				77	1479	1013

Omschrijving van het werk in 2022 en 2023:

Workshops met de schoolteams:

De scholen waren na een eerste presentatie enthousiast over deelname aan het project. De aanwezigheid bij de workshops is altijd groot (98% - 100%). De thema's en de werkwijze zijn anders dan ze normaal gewend zijn. Er wordt veel gevraagd naar hun mening, hun werkwijze in de klas, de oefeningen zijn interactief en er wordt input van hen gevraagd. Dat was in het begin wennen, maar werd ook goed ontvangen. De thema's in de workshops worden eerst gerelateerd aan hun eigen leven en aan hun rol als leerkracht in de klas. Na een korte theorie wordt er praktisch gewerkt aan de doelen en de werkwijze van de lessen met de kinderen.

De meeste docenten waarderen de workshops met een *zeer goed*. Ze zijn erg blij met de innovatieve en motiverende werkvormen.



² In '22 is er gewerkt met de school van Urpay, in '23 met de school San Isidro Labrador in Chacachimpa. De GAL School is er in 2023 bijgekomen. Ook is er een start gemaakt met de school Pukllasunchis in Cusco maar de interventie is nog zo kort dat deze niet is meegenomen bij de verantwoording.



Een video die een impressie geeft van een workshop is de discussie over gelijkheid tussen man en vrouw. Deze leerkracht pleit voor meer gelijkheid. In de cultuur is het verschil tussen man en vrouw nog erg gemarkeerd:

https://drive.google.com/file/d/1be6rxJWxz6JZ_VSrGbvAZNVUbpAYSeIP/view?usp=sharing

De lessen in de klas:

Ook de inhoud van de lessen en de werkwijze is voor de meeste docenten anders dan ze gewend zijn en dat vinden velen spannend. Sommigen gaat het makkelijker af en zij hebben alle lessen in hun klas gegeven. De docenten die een zetje nodig hadden konden zich inschrijven voor een voorbeeldles en dat hebben ze gedaan. De docenten hebben niet allemaal het aantal lessen daadwerkelijk gegeven en dit is een speerpunt voor 2024. Eén van de problemen die de docenten de afgelopen jaren hebben aangegeven is dat het Ministerie van Onderwijs van de scholen vraagt het zwaartepunt van het onderwijs te leggen op het inhalen van de achterstand op de hoofdvakken als rekenen en taal door de pandemie, de extra tijd gaat meestal hier naartoe.

De docenten geven aan dat in de lessen te zien is dat de kinderen erg betrokken zijn. De lessen hebben een positieve uitwerking. De kinderen openen zich. Sommigen voelen zich veilig genoeg om hun gevoelens te verwoorden, iets wat ze niet allemaal gewoon zijn. Ze zorgen meer voor elkaar en de sfeer is zachter met meer empathie voor elkaar. De docenten zijn erg blij met de nieuwe werkvormen die motiverend werken op de leerlingen en zorgen voor een actieve houding en een reflectie op hun eigen gevoel en gedrag. De lessen zijn populair onder de leerlingen. Enkele docenten geven aan dat de lessen wat dichterbij de realiteit of leeftijd van de leerlingen mogen staan en dat het in de dorpsscholen voor sommige leerlingen nog moeilijk is om zich te openen en uiten. Er is inderdaad een verschil te zien tussen de stadsschool en de dorpsscholen. In de stad zijn de kinderen opener, ze laten hun gevoelens meer zien en durven meer te zeggen wat ze denken en willen. De dorpskinderen zijn verlegener, vinden het moeilijker zich te uiten, ze zijn gevoeliger en als ze elkaar bijvoorbeeld complimenten geven wordt dit erg dankbaar ontvangen.



De video is groep 6 in het dorp Urpay, de kinderen schreven complimenten aan elkaar. De kinderen die aan het woord zijn, hebben in de pandemie-jaren geen onderwijs gevolgd omdat



er in hun dorp geen internetbereik was, hierdoor hebben ze een leerachterstand opgelopen:

https://drive.google.com/file/d/1kQnnuSsydgiZSVfUTbT01nJ_x508t9mg/view?usp=sharing

Dit is een filmpje uit het dorp Chacachimpa waarin de juf de complimenten op grote vellen papier heeft laten schrijven:

https://drive.google.com/file/d/1LIRy31rnzLmjuRFN_PTd6dzoSDW81uIn/view?usp=sharing

Hieronder een docente uit de dorpschool over het project:

https://drive.google.com/file/d/1kd-ciVsToLXXs6nIMrNhxXL_T83rLY0c/view?usp=drive_link

Het werk met de ouders:

Bij het werk van de docenten horen de ouderbijeenkomsten. De meeste docenten zijn blij dat dit project inhoudelijk wordt ingevuld. Ze geven aan dat het belangrijk is om deze thema's ook met de ouders te behandelen. Ze vinden de thema's spannend om met de ouders mee te werken en in het begin heeft het project begeleiding gegeven bij dit werk. Er is veel gewerkt aan het meegeven van handvatten voor de ouders, hoe bijvoorbeeld het zelfvertrouwen van je kind te vergroten. De kinderen waren bij de meeste bijeenkomsten aanwezig en de ouders konden het meteen in de praktijk brengen. Er waren veel blijde gezichten van zowel ouders als kinderen en aan het eind een applaus ter waardering. Zowel de docenten als de ouders gaven aan blij te zijn met deze bijeenkomsten. Er is door de ouders gevraagd naar meerdere bijeenkomsten.



De parels van het project in dit jaar:

- Niet alle docenten zetten graag een stapje extra in het onderwijs. Dat ze enthousiast zijn, betrokken en gemotiveerd raken tijdens de workshops is mooi om te zien. De evaluatie aan het eind van het jaar laat dit ook duidelijk zien. Het project wordt beoordeeld met een *goed* tot *zeer goed* en ze willen graag door met het project.
- In het team van Urpay en Chacachimpa hebben de docenten veel zelf ingebracht bij de bijeenkomsten van de ouders, hun betrokkenheid en inzet was bijzonder om te zien. Eén leerkracht van Urpay heeft het project echt helemaal uitgevoerd en zelf ook inbreng aangebracht. Tijdens een ouderbijeenkomst vroeg ze aan de ouders om hun kind een



compliment te geven, daarbij het kind aankijkend en aan het eind een omhelzing te geven. Ze vertelde erna dat de ouders, kinderen en zelfs zij af en toe een traantje wegpinkten.

- In Chacachimpa in 2023 is het werk gestructureerder gegaan. Er was een leerkracht in het team verantwoordelijk voor het project waarmee elke keer vooraf overleg was over de inhoud en de werkwijze. Dit zorgde voor een betere implementatie van het project.
- Een docente van de school Tupac Amaru heeft gevraagd of we de ouderbijeekomsten samen konden geven, dat is in het begin gebeurd. De leerkracht en de ouders waren heel gemotiveerd en deze ouders hebben expliciet aangegeven dat zij een verandering in hun kinderen hebben ervaren. Dat is wat het project uiteindelijk beoogt.
- Door regelmatig met schoolteam trainers van een soortgelijk project in Nederland te sparren wordt het project gevoed met nieuwe ideeën over hoe te werken met de schoolteams, deze zijn geïmplementeerd en hebben het werk en de inhoud nog beter gemaakt. In de toekomst zal het project dit blijven doen.

De verbeterpunten:

- De docenten hebben in het eerste jaar niet allemaal alle lessen gegeven. Dit was een speerpunt voor 2023. De docenten motiveren en ondersteunen zodat ze de lessen gaan en durven te geven. Hierbij werd ook de directie betrokken, zodat het ook een besluit op schoolniveau is. In het tweede jaar is de directie inderdaad duidelijk gaan staan voor het project en dit was te merken. Ook was er het afgelopen jaar een aanspreekpunt in de scholen die het proces van het project volgde. Er is in 2023 71% van de lessen gegeven. Dat is een mooie stap. Toch willen we dit percentage nog verhogen. We merken dat het lezen van de les een drempel is. Het niet graag lezen is een bekend probleem in deze tijd, de telefoon wordt veel meer gebruikt. Dit keer zetten we met het project in op, naast het geven van de les op papier, een filmpje te maken waarin kort en duidelijk in stappen wordt aangegeven wat het doel en de inhoud van de les is.
- In de scholen die ver weg liggen in afgelegen dorpen is er veel verloop van docenten. Urcay is een dorp dat niet makkelijk te bereiken is, bijna anderhalf uur reizen met het openbaar vervoer. In de middag is er bijna geen vervoer en is het een uur lopen naar de grote weg, waarna het nog een uur is naar Cusco. In Chacachimpa is het drie uur met de bus de hoogte in. De meeste docenten hebben in de dorpen een kamer waar ze door de week blijven slapen. Dit maakt het werken op deze scholen niet aantrekkelijk voor docenten. Het verloop van de docenten maakt dat het elk jaar weer kijken is of er een gemotiveerd team is om met het project te werken.
- Het project is in '23 begonnen op de privéschool GAL School. Dit om de methode ook in deze onderwijsrealiteit te valideren. De docenten hebben veel meer in huis om aan de sociaal-emotionele vaardigheden van de leerlingen te werken. Ze hebben echter ook hun eigen problematiek die aansluit bij de inhoud van het project. Hun curriculum richt zich meer op het leren van denkstrategieën en deze lessen vullen het sociale en emotionele aspect aan. In 2023 hebben we niet met de ouders kunnen werken. Dit staat wel op het programma voor 2024.

**Financiële verantwoording Stichting Miski-onderwijs in Peru 1^e boekjaar (2022-2023)****Steunstichting Miski Nederland**

BALANS PER	31 december 2023	
Activa		
<i>Vorderingen</i>		
Donatie subsidie projectwerkzaamheden Peru	€	6.000,00
	€	6.000,00
<i>Liquide middelen</i>		
ABNAMRO Betaalrekening 31-december-2023	€	6.977,43
	€	6.977,43
Totaal	€	12.977,43
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	€	-
Bestemmingsreserve	€	1.294,78
	€	1.294,78
<i>Kortlopende schulden</i>		
Nog te betalen kosten fondsenwerving II	€	1.682,65
Nog te betalen subsidie projectwerkzaamheden Stichting Peru	€	10.000,00
	€	11.682,65
Totaal	€	12.977,43

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten:	Realisatie 2023	
Particuliere donateurs	€	5.130,00
Donatie subsidie projectwerkzaamheden Peru	€	4.000,00
Fondsenwervende donateurs	€	24.475,00
Totaal baten	€	33.605,00
Lasten:		
Subsidie Stichting Peru	€	20.064,57
Bestuurskosten/secretariaat	€	154,35
Kosten fondsenwerving I	€	2.124,18
Kosten promotiemateriaal	€	123,38
Opstartkosten	€	3.659,03
Vrijwilligersvergoeding	€	-
Bankkosten	€	502,06
Totaal lasten stichting	€	26.627,57
Saldo baten/lasten	€	6.977,43



Toelichting jaarverslag steunstichting Miski Nederland 2023

Toelichting balans: activa per 31 december 2023

Algemeen:

De stichting is officieel begin mei 2022 opgericht en beschikt sinds september 2022 over een eigen stichtingsrekening. Zodoende loopt het 1^e boekjaar van de stichting vanaf mei 2022 tot en met 31 december 2023.

1. ABNAMRO betaalrekening

Dit saldo is in overeenstemming met de opgave van de bank per 31 december 2023. Het saldo is direct opvraagbaar.

2. Kas

Er is geen kas geld aanwezig.

3. Vordering

Betreft nog te ontvangen toegezegde donaties in jaarlijkse termijnen. Dit bedrag valt onder de bestemmingsreserve met als bestemming projectdoelstellingen in Peru.

Toelichting balans: passiva per 31 december 2023

1. Eigen Vermogen

Het Eigen Vermogen nam in 2022 en 2023 in totaal met € 6977,43 toe. Het bestuur heeft besloten om dit hele vermogen als bestemmingsreserve op te voeren.

2. Bestemmingsreserve

Betreft het beschikbare tegoed op bankrekening inclusief openstaande vordering minus openstaande schulden, dat gereserveerd wordt voor financiering directe en indirecte kosten van het project.

3. Kortlopende schulden

Betreft betalingsverplichtingen die de Stichting nog heeft staan. Respectievelijk een openstaande factuur met betrekking tot fondsenwerving en een betalingsverplichting aan stichting Peru inzake een particuliere periodieke donatie aan de stichting. Beide schulden worden verrekend met het bestemmingsreserve.

Toelichting Baten 2023:

1. Donatie subsidie projectwerkzaamheden Peru

Betreft een particuliere periodieke donatie in 5 termijnen.



Toelichting Lasten 2023:

1. Subsidie Stichting Peru

Betreft het bedrag dat aan donaties is doorgestort aan stichting Peru.

2. Bestuurskosten/secretariaat

Betreft de indirecte kosten zoals belkosten.

3. Kosten fondsenwerving I

Betreft een betaalde factuur met betrekking tot fondsenwerving.

4. Kosten promotiemateriaal

Postzegels, bedankkaarten, bloemen en dergelijke.

5. Opstartkosten

Betreft declaraties bestaande uit overige algemene kosten, stichtingskosten en websitekosten.

6. Bankkosten

Betreft bankkosten van de stichtingsrekening (ABNAMRO) en transferkosten.

Het saldo resultaat over 2023 van € 6.977,43 wordt conform bestuursbesluit op 21 mei 2024 toegevoegd aan Bestemmingsreserve.



Financiële verantwoording van het project in Peru

Balans per: 31 december 2023

Activa

Nog te ontvangen declaratie werkzaamheden 2022³ € 10.000

Liquide middelen:

Interbank Peru bankrekening € 2.518,93

Totaal: € 12.518,93

Passiva

Subsidie onderwijsproject € 2.518,93

Nog te ontvangen van Stichting Miski-onderwijs NL € 10.000,00

Totaal: € 12.518,93

³Er is een donatie vanuit Nederland beloofd om een gedeelte van de gemaakte kosten van 2022 te dekken. Deze zal in gedeeltes gedoneerd worden en dit staat ook op de Nederlandse balans.



Baten:	Realisatie 2022-2023
Ontvangen subsidies Nederland	€ 20.100,00
Ontvangen subsidies Peru	€ 512,00
Nog te ontvangen subsidie	€ 10.000,00
Totaal baten:	€ 30.612,00

Lasten:

Activiteiten van het project:

R1 Opleiden van leerkrachten, werk met de leerlingen	€ 16.852,64
R2 Opleiden leerkrachten, werk met ouders	€ 9.016,22
R3 Realisatie onderwijsmethode voor leerkrachten ⁴	€ 0,00
Totaal directe kosten	€ 25.868,86

Indirecte kosten

Kosten boekhouding	€ 849,60
Opstartkosten Stichting	€ 1.020,32
Administratieve kosten	€ 154,88
Apparatuur voor het project	€ 166,25
Onvoorziene kosten	€ 33,16
Totaal aan lasten:	€ 28.093,07

⁴Resultaat 3, het realiseren van een afgedrukte onderwijsmethode wordt aan het eind van het project gerealiseerd.



Beleidsplan van het project met de vorderingen in 2022 en 2023, met verantwoording per resultaat:

Samenvatting		Verifieerbare indicatoren	Verantwoording	Middelen van verificatie	Verificatie	Veronderstellingen
Einddoel	Wat we met dit project willen bereiken is kinderen met meer zelfvertrouwen, die voor zichzelf opkomen, anderen respecteren en verantwoordelijkheid leren nemen voor hun (toekomstige) rol als burger in de maatschappij in thema's als ethiek, democratie, gelijkheid, multiculturaliteit en milieubewustzijn.	1. De zichtbare producten die gemaakt zijn tijdens het project. 2. De meetbare stijging van de impact van het project dmv van de begin- en eindmeting. 3. Testimonia van docenten, ouders en leerlingen over de impact die zij ervaren hebben.	Zie foto's en video's.	Foto's en filmpjes van de producten die gemaakt zijn tijdens het project.	Zie bijlagen.	De doelgroep ervaart een duidelijke verbetering van het welbevinden van de kinderen en een beter leefklimaat op school. <i>Meerdere leerkrachten en een aantal ouders geven aan een positieve verandering te zien in het gedrag van hun kinderen.</i>
			<i>In deze verantwoording per resultaat staan al de eerste procesmetingen van de impact van het project, bij het eindverslag zullen de eindresultaten beschreven worden.</i>	Het eindverslag van het project.	Nog n.v.t.	
			Eerste verslag van evaluaties van docenten. Zie bijlage.	Testimonia opgenomen tijdens interviews en geschreven evaluaties van de betrokkenen bij het project.	De tussenevaluaties van de leerkrachten.	
Doel van het project	Het ontwerpen, uitvoeren en valideren van een onderwijsmethode met lessen voor de leerlingen en voor de ouderbegeleiding in dezelfde thema's van de vakoverstijgende leerdoelen.	De methode, gevalideerd op de scholen en uitgegeven aan het eind van het project.	Nog n.v.t.	Oplage van de gedrukte methode.	Nog n.v.t.	Het project zal uitgevoerd worden binnen de geplande tijd met de betrokken samenwerking van de doelgroep.
RESULTATEN	R · 1 Competente/ opgeleide docenten in het werken met de overstijgende leerdoelen met hun leerlingen.	95% Aanwezigheid van de docenten in de workshops. De uitgevoerde lessen die samen met de docenten voor	<i>In totaal zijn er 24 workshops gegeven.</i>	Aanwezigheidsregistratie van de docenten.	Op papier geregistreerd met aanwezigheidsregistratie.	Gemotiveerde docenten met de bereidheid tot de uitvoering van het project. <i>De docenten zijn erg positief over de workshops en de thema's. Bijna 37% vindt de</i>
			<i>Op alle scholen is er een aanwezigheid van tussen de 98% - 100%.</i>	De evaluatie van de lessen door de docenten	Foto's van de lessen,	
			<i>Er zijn 16 - 20 lessen met de docenten gedeeld.</i>			



R 2		<p>hun doelgroep zijn afgestemd.</p> <p>Klassenbezoeken gerealiseerd voor een 95% door de trainer om de competentie van de docenten te versterken.</p> <p>De eindevaluatie waarin de docenten aangeven meer competenties te ervaren door te werken met het project.</p>	<p>Urpay: 32 % van de lessen zijn gegeven. Chacachimpa: 75% van de lessen</p> <p>Tupac Amaru: in '22 is 23% van de lessen gegeven en in '23 is 71%.</p> <p>Urpay: 75% gerealiseerd. Chacachimpa: 150% gerealiseerd. Tupac Amaru: in '22 is 50% gerealiseerd. In '23 is 105% gerealiseerd. GAL School: 92 % gerealiseerd.</p> <p>Tussenevaluatie: Urpay mondelinge evaluatie. Op alle andere scholen is er een anonieme schriftelijke tussenevaluatie afgenomen, zie bijlage.</p>	<p>in de workshops. Foto's en filmpjes van de lessen of de producten van deze lessen.</p> <p>Verslaglegging van de klassenbezoeken.</p> <p>Eindevaluatie.</p>	<p>zie bijlagen.</p>	<p><i>workshops goed en bijna 62% zeer goed. De lessen worden beoordeeld met een 58% als goed en een 42% als zeer goed. De klassenbezoeken zijn met bijna 45% goed en 53% zeer goed beoordeeld.</i></p>
	<p>Competente/opgeleide docenten in het werken met dezelfde thema's met ouders, met het doel ze te sensibiliseren en concrete handvatten te geven in de opvoeding van hun kinderen.</p>	<p>90% van de docenten werken de thema's uit met de ouders van de leerlingen op ouderbijeenkomsten.</p> <p>75% van de ouders doen mee aan de ouderbijeenkomsten over deze thema's.</p> <p>De evaluatie van de docenten over hun beleving van competent zijn en impact hebben in het werk met de ouders.</p>	<p>Urpay: 100% van de docenten. Chacachimpa: 100% van de docenten. Tupac Amaru: 37% van de docenten.</p> <p>Opkomst percentage ouders: Urpay: gem. 98% Chacachimpa: 95% Tupac Amaru: gem. 90%</p> <p>Urpay en Chacachimpa: docenten positief en interactief in de bijeenkomsten. Zie foto's.</p> <p>Tupac Amaru en Chacachimpa: zeer positief, zie bijlage met evaluatie van de docenten.</p>	<p>Aanwezigheidsregistratie, foto's en filmpjes van de bijeenkomsten.</p> <p>De eindevaluatie.</p>	<p>Foto's van de bijeenkomsten.</p> <p>Nog n.v.t.</p>	<p>De docenten zijn gemotiveerd en ervaren dat de bijeenkomsten waardevol zijn voor de ouders.</p> <p><i>Op de scholen zijn de docenten enthousiast over het werk met de ouders. In Urpay en Chacachimpa hebben de docenten het grootste deel van de bijeenkomst geleid en eigen inbreng gegeven.</i></p>



Stichting Miski-onderwijs in Peru

R . 3	Een onderwijsmethode, ontworpen, uitgevoerd en gevalideerd voor docenten die willen werken aan de vakoverstijgende leerdoelen met leerlingen en ouders.	Een onderwijsmethode die de vakoverstijgende leerdoelen behandelt van het Curriculum Nationaal van het basisonderwijs in Peru, ontworpen in het project en uitgevoerd in de praktijk door drie docententeams in de regio Cusco.	Op dit moment is 55%-60% van de lessen van de methode ontwikkeld.	Bewijsmateriaal van de uitgevoerde lessen d.m.v. foto's en filmpjes.	Zie bijlage met foto's.
		De onderwijsmethode is door 95% van de deelnemende docenten geïmplementeerd, geëvalueerd en gevalideerd.	In totaal is 60% van de ontvangen lessen door de docenten gegeven.	Tijdens de workshops is er altijd een moment van terugblik over de gegeven lessen waarin verbeteringen centraal staan. Aan het eind van het project wordt er een kleine afvaardiging van docenten gevormd om per thema de lessen door te lopen en nog een laatste verbetering aan te brengen.	De implementatie van de lessen is een verbeterpunt voor het komend jaar. Er zijn terugkoppelingen geweest in de workshops. De kleine afvaardiging is nog n.v.t.
		De publicatie van de methode in teksten en visueel materiaal, digitaal en in print in oplage afgedrukt.	Nog niet van toepassing.	De methode is in oplage afgedrukt.	Nog n.v.t.





Stichting Miski-onderwijs in Peru



Urpay: het werk in de klas





Urpay: het werk met de ouders



School Tupac Amaru, workshops met het team





School Tupac Amaru: in de klas





School Tupac Amaru: werk met de ouders





Stichting Miski-onderwijs in Peru

Workshops met de docenten in Chacachimpa





Stichting Miski-onderwijs in Peru





Stichting Miski-onderwijs in Peru



Een impressie van de start van een ouderbijeenkomst in Chacachimpa



Stichting Miski-onderwijs in Peru



**Het werk
met de docenten
op de GAL School**





De lessen op de GAL School



Groep 6 over wat ze geleerd hebben:

- Ik mag grenzen stellen.
- Aangeven wanneer ik iets niet leuk vind.
- Anderen niet uitlachen en met iedereen praten, maakt niet uit wie het is.



Groep 2 over wat mij een goed gevoel geeft en wat niet:

- Fijn: Als de juffen mij een knuffel geven.
- Niet fijn: Als ze naar me schreeuwen.



Tussenevaluatie van het project.

De enquête is anoniem op papier afgenomen aan 86,6% van de docenten. In een paar gevallen heeft de directie ook een aantal vragen ingevuld.

Samenvatting van de enquête.

De workshops

Van deze groep docenten geeft 2.5% procent (1 docent) aan de workshops *voldoende* te vinden. 37% geeft aan de workshops *goed* te vinden en 62% waardeert de workshops met een *zeer goed*. Niemand geeft een lagere waardering. Bij de toelichting geven acht docenten expliciet aan dat de thema's heel belangrijk zijn. Tweeëntwintig docenten geven aan dat de werkvormen dynamisch en actief zijn. Tien docenten geven aan graag meer workshops te ontvangen in het jaar. Als suggestie wordt er ook genoemd graag meer en andere werkvormen te willen om te werken aan een goed school- en klassenklimaat.

De lessen voor in de klas

Bij de vraag hoe ze de lessen voor in de klas waarderen geeft 58% een *goed* en 42% een *zeer goed* aan de lessen. De docenten hebben in totaal 60% van de lessen gegeven; in 2022 was dit 32% en in 2023 73%. De redenen waarom de lessen niet allemaal gegeven zijn: meer dan de helft geeft aan hiervoor geen tijd te hebben gehad met de reden dat het Ministerie van Onderwijs na de pandemie heeft aangegeven dat de docenten de nadruk moeten leggen op de hoofdvakken, de leerlingen hebben te veel achterstanden. Drie docenten vragen of deze uren officieel in de jaarplanning van de school komen zodat ze er de tijd aan kunnen geven. Elke docent heeft op zijn rooster een soort mentoruren staan, waaronder dit werk valt. Toch willen ze graag van de directie een bevestiging dat deze uren hiervoor bestemd worden. Hier wordt ook bij toelichting expliciet door drieëntwintig docenten benoemd dat ze de werkvormen heel goed en motiverend vinden. Een paar van de onderwerpen die ze belangrijk vinden van de lessen is het werken aan het herkennen en omgaan met emoties, het werken aan zelfvertrouwen, respect en empathie, aan het goed samenleven in de klas. Als aandachtspunten worden genoemd dat sommige kinderen (in het dorp, maar ook een docent van de privéschool) het heel moeilijk vinden om te vertellen wat ze voelen. Er is door twee docenten aangegeven dat sommige lessen niet goed aansluiten bij het jonge kind. Eén docent vroeg of er aan het eind van een thema een eindproduct gemaakt kan worden om te laten zien. Leuk idee!

De klassenbezoeken

De docenten waarderen de klassenbezoeken voor een 2,5% *voldoende*, een 45 % *goed* en 53 % vond het *zeer goed*. Zeven docenten benoemen expliciet blij te zijn met de begeleiding die ze gehad hebben en de adviezen die ze vanuit het project kregen.

Algemene impact van het project:

Dertien docenten geven expliciet aan dat ze een positieve verandering hebben gezien in het gedrag van de kinderen in de klas. Benoemd wordt dat ze meer zorg voor elkaar dragen, dat ze empathischer zijn naar de ander, ze zien meer de positieve eigenschappen van de ander, ze communiceren beter met elkaar en hebben meer zelfvertrouwen gekregen. Acht docenten benoemen dat ze gemerkt hebben dat de kinderen meer reflectie op hun eigen gedrag hebben waarbij één leerkracht benoemt dat ze in zijn gaan zien waar ze moeite mee hebben. Er wordt benoemd dat ze opener zijn geworden met vertellen



over hun gevoelens en zorgen, dat sommigen meer autoregulatie van emoties hebben en dat het klassenklimaat is verbeterd.

Ouderbijeenkomsten.

79% van de docenten heeft ouderbijeenkomsten in de thema's van het project gegeven. Op de stadsschool Tupac Amaru is het percentage 37%. Hier organiseert elke docent zijn ouderbijeenkomst die normaal gesproken van organisatorische aard is, afspraken maken en activiteiten organiseren. In 2024 wordt hier meer op ingezet. Op de dorpscholen is het 100% geweest. De bijeenkomsten worden met het hele team georganiseerd en de docenten voelen erg de noodzaak om deze thema's met de ouders te behandelen. De participatie van de docenten is groot en ze spreken vanuit hun eigen ervaringen met de ouders.

Bij de evaluatie van de ouderbijeenkomsten die in veel gevallen samen met de projectuitvoerder gegeven is, geven de docenten een positieve waardering. Drie docenten van de stadsschool geven aan dat de ouders aangaven dat ze er heel blij mee zijn (dat was ook tijdens de bijeenkomsten te merken). In één groep gaven de ouders aan dat ze verandering gemerkt hebben aan hun kinderen. Eén docent benoemt dat de bijeenkomst ook vooral fijn was omdat er plezier en lol bij was. Een ander schrijft dat de ouders blij waren met de handvatten die ze kregen. Twee docenten geven aan dat de directie deze bijeenkomsten ook zou moeten inplannen en verplichten voor alle docenten en dat de docenten meer betrokken zouden moeten zijn bij het werk met de ouders.

Belangrijke thema's om met de leerlingen en ouders mee te werken

Als laatste is gevraagd wat de docenten als prioriteit stellen om met de kinderen en ouders te werken. Hierbij een paar belangrijke thema's. Bij de leerlingen wordt door 14 docenten het werken aan waarden en normen, zoals respect en tolerantie, genoemd. Drie docenten benoemen het werken aan discriminatie, en vijf docenten benoemen de (positieve) discipline.

Bij belangrijke thema's om te werken met de ouders wordt door negen docenten genoemd dat ze graag meer betrokkenheid van de ouders bij hun kinderen zouden willen zien. Vijf andere docenten benoemen het als verantwoordelijkheid nemen voor hun kinderen. Door acht docenten wordt het harmonisch samenleven zonder fysiek of verbaal geweld genoemd. Eén docent specificeert dat de ouders hiervoor meer handvatten nodig hebben. Een paar docenten benoemen dat de ouders geen autoregulatie hebben/ niet weten hoe met conflicten om te gaan/ geen assertieve communicatie hebben of geen sociaal emotionele vaardigheden hebben.

Aan de meerderheid van deze punten wordt in het project gewerkt dus dat is een mooie aansluiting bij de problematiek die ze ervaren. Als het gaat over fysieke en verbale agressie zal er een bredere interventie nodig zijn vanuit zorginstanties buiten school.